

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 17
(7578)
АЎТОРАК
8
ЛЮТАГА
1944 г.

Цана 20 кап.

Дружба народаў нашай краіны вытрымала ўсе цяжкасці і выпрабаванні вайны і яшчэ больш загартавалася ў агульнай барацьбе ўсіх савецкіх людзей супроць фашысцкіх захопнікаў.

(І. СТАЛІН).

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі МАЛІНОЎСКАМУ

Войскі 3-га УКРАЇНСКАГА фронту, пасля заўважных пераходаў, прарвалі вельмі мацна абарону немцаў у раёнах на паўночны ўсход ад КРЫВЫ РОГ і на паўночны ўсход ад НІКАПОЛЬ, прасунуліся наперад за тры дні наступальных баёў ад 45 да 60 кіламетраў і пашырылі прарыв да 170 кіламетраў на фронту.

У ходзе наступлення нашы войскі, разбіўшы тры пяхотныя і тры танкавыя дывізіі праціўніка, авалодалі горадам і вялікім чыгуначным вузлом АПОСТАЛАВА на захад ад НІКАПОЛЬ, чыгуначнай станцыяй МАРГАНЕЦ на захад ад НІКАПОЛЬ, апрача таго занялі больш 50 іншых населёных пунктаў і вышлі да ніжняга Дняпра, недалёка ад горада НІКАПОЛЬ. Тым самым нашы войскі адрэзалі шляхі адыходу на захад групіроўцы немцаў, у складзе якой пяць пяхотных дывізіяў, якая дзейнічае ў раёне НІКАПОЛЬ.

У баях вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ЧУЙКОВА, генерал-лейтнанта ГЛАГОЛЕВА, генерал-лейтнанта ШАРОХІНА, генерал-лейтнанта ШЛЁМІНА, генерал-лейтнанта танкавых войскаў ТАНАСЧЫШЫНА, генерал-маёра ГЛАЗУОВА, генерал-лейтнанта ФОНАВА, генерал-

лейтнанта УТВЕНКА, генерал-маёра РУЧКІНА, генерал-маёра КОТАВА, генерал-маёра КУЗНЯЦОВА, артылерысты генерал-лейтнанта артылерыі НЯДЗЕЛІНА, генерал-маёра артылерыі ПАЖАРСКАГА, генерал-маёра артылерыі РАТАВА, генерал-лейтнанта артылерыі ВАЗНЮК і лётчыкі генерал-лейтнанта авіяцыі СУДЗЕЦ, генерал-маёра авіяцыі ТОЛСЦІКАВА і генерал-маёра авіяцыі ШЭУЧЭНКА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях, прадставіць да прысваення назваў «АПОСТАЛАУСКІХ» і «НІЖНЯДНЯПРОУСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 6 лютага, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія прарвалі абарону немцаў, — дваццаць артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБВЯШЧАЮ ПАДЗЯНУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ажыццявілі прарыв і ўдзельнічалі ў баях за АПОСТАЛАВА і на ніжнім ДНЯПРЫ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы! Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Савецкага Саюза І. СТАЛІН.

6 лютага 1944 года.

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

З АПЕРАТЫўНАЙ ЗВОДНІ ЗА 6 ЛЮТАГА

На працягу 6 лютага на ўсходнім напрамку нашы войскі ўспіхна ачысцілі ад праціўніка ўсходні бераг ракі Нарва на ўваходзе і на поўдзень ад горада Нарва.

На поўдзень ад Сіверскай пашы войскі з баямі прасоўваліся наперад і занялі некалькі населёных пунктаў.

На захад і на паўднёвы захад ад Роўна нашы войскі авалодалі ўваходнымі цэнтрамі Ровенскай абласці Острожэц, Млынаў, Мізоч, таксама з баямі занялі некалькі іншых населёных пунктаў.

На поўнач ад Звенігародна і Улола нашы войскі працягвалі пераходзіць баі па знішчэнню акружэнняў і групіроўкі праціўніка і, спыкаючы кальцо акружэння, авалодалі населёнымі пунктамі Рабаўна, Бурты, Петрапаўлаўна, Альхавец, Берназоўка, Ключнікі. На працягу дня, на захад ад Звенігародна, нашы войскі паспяхова адбілі атакі танкаў і пяхоты праціўніка, якія імкнуліся праціўніцка на дапамогу акружанай групіроўцы.

Некалькі дзён назад войскі 3-га Украінскага фронту, перайшоўшы ў наступленне з раёнаў на паўночны ўсход ад Крывы Рог і на паўночны ўсход ад Нікаполя, прарвалі вельмі мацна абарону немцаў, прасунуліся наперад за тры дні наступальных баёў ад 45 да 60 кіламетраў і пашырылі прарыв да 170 кіламетраў на фронту. У

ходзе наступлення войскі фронту разбілі чатыры пяхотныя і тры танкавыя дывізіі немцаў, авалодалі горадам і чыгуначным вузлом Апосталава, чыгуначнай станцыяй Марганец і вышлі да ніжняга Дняпра, недалёка ад горада Нікаполь. Тым самым нашы войскі адрэзалі шляхі адыходу на захад групіроўцы немцаў у складзе якой пяць пяхотных дывізіяў, якія дзейнічалі ў раёне Нікаполь. Апрача таго, нашы войскі занялі больш 250 іншых населёных пунктаў. У гэтых баях нашымі войскамі знішчана: нямецкіх танкаў—128, гармат рознага калібру—160, кулямэтаў—245. Праціўнік пакінуў на полі бою больш 12.000 трупам і афіцэраў. За гэты-ж час нашымі войскамі на панярэдніх даных захоплены наступныя трафеі: танкаў—65, гармат розных калібраў—435,

машынаў—156, кулямэтаў—390, аўтамашыны—5.312, трактараў і цягачоў—49, павозак з ваеннымі грузамі—655, складаў розных—16. З пералічаных трафеяў толькі ў раёне Апосталава нашымі войскамі захоплены: танкаў—45, гармат розных калібраў—130, самаходных гармат—15, з іх 4 гарматы «фердынанд», знішчаных гармат—25, аўтамашыны—3.000 паравозаў—14, многа вагонаў і вялікія склады з боепрыпасамі, харчаваннем і рэчывай маёмасцю. Узятая ў палон да 2.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На працягу 5 лютага нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 92 нямецкія танкі. У павятрах баях і агнём знішчана артылерыя збіта 30 самалётаў праціўніка, з іх 17 трохматорных транспартных самалётаў «Ю-52».

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Аб аслабленні таварыша БЫЛІНСКАГА І. С. ад абавязкаў Старшыні Савета Народных Камісараў БССР

Аслабаны тав. БЫЛІНСКАГА Івана Сямёнавіча ад абавязкаў Старшыні Савета Народных Камісараў БССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР А. ПАПКОЎ.

7 лютага 1944 года, г. Гомель.

Указ

Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР

Аб прызначэнні таварыша ПАНАМАРЭНКА П. К. Старшынёй Савета Народных Камісараў БССР

Прызначыць тав. Панамарэнка Панацелеймона Кандрацьевіча Старшынёй Савета Народных Камісараў БССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР А. ПАПКОЎ.

7 лютага 1944 года,
г. Гомель.

Указ

Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР

Аб прызначэнні таварыша БЫЛІНСКАГА І. С. Першым Намеснікам Старшыні Савета Народных Камісараў БССР

Прызначыць тав. Былінскага Івана Сямёнавіча Першым Намеснікам Старшыні Савета Народных Камісараў БССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР А. ПАПКОЎ.

7 лютага 1944 года,
г. Гомель.

РОСТ СІЛ СОВЕТСКОЙ ДЗЯРЖАВЫ

Дзесятая сесія Вярхоўнага Савета СССР, якая закончыла сваю работу, прадаманствала перад усім светам аднадушна і непакіснасць сталінскай дружбы савецкіх народаў, рост магутнасці савецкай дзяржавы.

Ад імя Савета Урада з дакладам «Аб пераўтварэнні Наркамата Абароны і Наркамата Замежных Спраў з агульнасаюзных у саюзна-республіканскія Наркаматы» выступіў Намеснік Старшыні Савета Народных Камісараў СССР тав. Молатаў. У сваім выдатным, глыбока змястоўным дакладзе тав. Молатаў паказаў гістарычнае значэнне гэтых дзяржаўных пераўтварэнняў.

Сесія зацвердзіла закон, згодна якога саюзныя рэспублікі арганізуюць свае вайсковыя фарміраванні. У сувязі з гэтым Народны Камісарыят Абароны з агульнасаюзнага пераўтварэнца ў саюзна-республіканскі Наркамат. Рэалізацыя гэтага закона бласпярэчна прывядзе да далейшага ўмацавання абароннай магутнасці Савета Саюза. Цяпер наспелі ўсе ўмовы для такога пераўтварэння. Кожная саюзная рэспубліка мае не толькі кадры радавых байцоў, але і здольных кіраўнікоў каманднага састава. Да таго-ж стварэнне республіканскіх наркаматаў Абароны яшчэ больш узмацніць увагу рэспублік да пастапоўкі ваеннага навучання ў навучальных установах.

Беларускі народ разам з усімі брацімі народамі Савета Саюза вітае гэта гістарычнае рашэнне сесіі. У ходзе Айчынай вайны наш народ паказаў многа ўзораў масавага гераізма і мужнасці ў барацьбе за чысць, свабоду і незалежнасць нашай савецкай радзімы. Беларускі народ усімі сіламі дапамагае Чырвонай Арміі, якая на сваіх сцягах нясе вызваленне савецкіх людзей і смерць нямецкім захопнікам. На-

род наш з любоўю і гордасцю сочыць за гістарычнымі поспехамі Чырвонай Арміі, якая перад усім светам развела хлусню аб неперажанасці фашысцкай арміі, нанесла і наносіць сакрушальныя ўдары па ворагу і цяпер вядзе гераічную барацьбу за вызваленне Украіны і Беларусі, рыхтуе блізкае ўжо вызваленне ўсёй савецкай зямлі. І таму беларускі народ прыкладзе ўсе свае намаганні, каб узорным выкананнем прынятага сесіяй закона аб стварэнні республіканскіх вайсковых фарміраванняў яшчэ больш умацаваць сілу сваёй роднай гораца любімай Чырвонай Арміі.

Сесія Вярхоўнага Савета прыняла закон «Аб прадастаўленні саюзным рэспублікам паўнамоцтваў у галіне знешніх зносін і аб пераўтварэнні ў сувязі з гэтым Народнага Камісарыята Замежных Спраў з агульнасаюзнага ў саюзна-республіканскі Народны Камісарыят». Такім чынам, пашыраюцца правы саюзных рэспублік і ў галіне знешніх зносін. Закон гэты адольвава выказвае іптарэсы як усяго Савета Саюза, так і кожнай саюзнай рэспублікі наасобку.

Разам з умацаваннем савецкай дзяржавы ўмацаваліся і яе міжнародныя пазіцыі. Міжнародныя сувязі СССР яшчэ больш пашырыліся і ўмацаваліся ў ходзе Айчынай вайны. Аб гэтым яскрава гавораць такія факты, як узнікненне і рост магутнасці антыгітлераўскай кааліцыі, якая ўзначальваецца Савецкім Саюзам, Вялікабрытаніяй і Злучанымі Штатамі Амерыкі. Саюз і дружба антыфашысцкіх краін яшчэ больш умацоўвацца пасля немінучай перамогі над гітлераўцамі. Умацаванне міжнародных сувязей Савета Саюза выклікала неабходнасць пераўтварэння агульнасаюзнага Наркамата Замежных Спраў у саюзна-республіканскі

Наркамат. Кожная саюзная рэспубліка мае нямала спецыфічных гаспадарчых і культурных патрэб, якія могуць быць вырашаны больш паспяхова шляхам неперэрэдных зносін саюзных рэспублік з замежнымі дзяржавамі.

Прынятыя сесіяй законы аб дзяржаўных пераўтварэннях—гэта новая бліскучая перамога ленынска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. Сталінская дружба народаў яшчэ больш умацавалася ў ходзе вайны. Савецкі Саюз з часцю вытрымаў усе выпрабаванні вайны. І чым далей ідзе Савецкі Саюз на шляху свайго гістарычнага развіцця, тым больш яго народы імкнуцца ўмацаваць сваю дружбу, дапамагчы адзін аднаму.

Ажыццяўляючы ленынска-сталінскую нацыянальную палітыку, партыя большавікоў і савецкі ўрад усё больш садзейнічаюць нацыянальнаму развіццю народаў Савета Саюза.

Бліскучыя поспехі Чырвонай Арміі, якая нясе на сабе ўвесь цяжар барацьбы з галоўнымі сіламі гітлераўскай арміі, з'яўляецца яркім доказам сілы савецкага ладу.

Законы, прынятыя сесіяй Вярхоўнага Савета, якія вядуць да пашырэння правоў саюзных рэспублік, сведчаць аб сіле нашай дзяржавы, аб упэўненасці ў нашай хуткай перамозе. Гэтая упэўненасць і дае нашай краіне магчымасць ажыццявіць такія важныя дзяржаўныя пераўтварэнні.

Увесь савецкі народ, як ніколі згуртаваны вакол партыі Леніна—Сталіна, аднадушна вітае новыя дзяржаўныя пераўтварэнні, зацверджаныя сесіяй Вярхоўнага Савета, бо ўпэўнены, што яны будуць садзейнічаць далейшаму ўмацаванню нашай дзяржавы, хуткаму разгрому нямецка-фашысцкіх акупантаў.

Абвяржэнне ТАСС

На працягу апошняга тыдня замежны друк працягвае сцвярджаць, што савецкі ўрад вядзе перагаворы аб сепаратным міру з Фінляндіяй і што нібыта Савецкі Саюз прадавіў Фінляндцы ультыматум.

ТАСС унаўнаважаны заявіць, што гэтыя паведамленні ні ў якой меры не адпавядаюць сапраўднасці.

АДНАЎЛЕННЕ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ БУДМАТЭРЫЯЛАЎ

Да вайны Клімавіцкі сілікатны завод даваў у год 2 мільёны 100 тысяч штук цагля. Нямецкія бандыты разбурылі завод, нанеслі яму страт больш чым на паўтары мільёны рублёў.

Па рашэнню Урада Наркамат будматэрыялаў прыступіў да аднаўлення завода. Аднаўленчыя работы першай чаргі, на якія асігнавана 1 мільён 200 тысяч рублёў, дадучь магчымасць ужо ў 1944 годзе давесці выпрацоўку цагля да даваеннага ўзроўню. З пускам другой чаргі выпуск прадукцыі павялічыцца ў 3—4 разы.

На заводзе існаваў цэх па выпрацоўцы вапны, якая ішла галоўным чынам для будаўніцтва. Акупанты разбурылі яго. Цэх цяпер адпўляецца і ў маі гэтага года павінен даць першую прадукцыю.

Вялікія страты нанеслі немцы ванітаваму заводу № 2 у Клімавічах. Абсталяванне выведзена са строю. Але абследаванне паказала, што яго можна аднавіць. За гэтую справу ўжо ўзяліся. Завод дасць 5.000 тон вапны. Вя-

ной гэтага года прадпрыемства ўступіць у строй.

Паглыняныя заводы Гомеля №№ 5, 6 і 17 разбураны нямецка-фашысцкімі акупантамі. На месцы печы, сушылак, навесаў—кучы шчэбню, гліны. Немцы спрабавалі выпускаць цаглу на заводзе № 5; за два гады яны здолелі вырабіць 200 тысяч цаглінаў. Да вайны-ж гэты завод выпускаў 12—13 мільёнаў штук цагля ў год.

Тэхнічная камісія абследавала ўсе гэтыя прадпрыемствы, устанавіла страты, панесеныя немцамі, распрацавала мерапрыемствы па іх аднаўленню. У маі завод будзе пушчан.

Аднаўленчая праца пачалася і на другіх заводах. Аднаўляецца гофманская печ на заводзе № 6.

Для падрыхтоўкі кадраў для прадпрыемстваў будматэрыялаў ствараюцца кароткатэрміновыя курсы фармаўшчыкоў, садчыкаў, абпальчыкаў, а таксама планавікоў, рахункаводаў, статыстыкаў.

С. ШАПАВАЛАВА.

Са сталінскім імем у сэрцы

Мы ў партызанскай вёсцы Т. Жыхары гэтай вёскі, ад старага да малага, усе ў партызанах.

Атрад жыве напружаным баявым жыццём. Учорашнія сялянскія ходзяць па баявыя аперацыі, нясуць ахову вёскі.

На радыё атрад звязан з роднай Масквой, і ўсе тут ведаюць, як жыве вялікі Савецкі Саюз.

«Сувязіст прыёз партызанскія газеты, у якіх надрукаван даклад таварыша Сталіна аб 26-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Газеты бяруцца парасхват. Кожны хоча хутчэй даведацца, што сказаў таварыш Сталін.

...У сялянскай хаце сабраліся партызаны. Яны вирнуліся з баявой аперацыі і, нягледзячы на стомленасць, прышлі па гутарку па дакладу таварыша Сталіна. На сцяне вялікая карта. Агітатар Лаўрэці А., які да вайны працаваў дырэктарам сярэдняй школы і выкладчыкам гісторыі, чытае даклад таварыша Сталіна. Ён паказвае на карце тэрыторыю, якая вызвалена Чырвонай Арміяй ад нямецкіх захопнікаў.

Пахлыла сялянка Кацярына адкладае ў бок верацыню і лавіць вухам кожнае слова. Простыя, пераканаўчыя словы правадыра глыбока западаюць у сэрца, умацоўваюць упэўненасць у блізкае вызваленне.

Прагай помсты нямецкім душэгунам поўняцца сэрцы, калі агітатар чытае пра зверствы немцаў на часова акупіраванай савецкай тэрыторыі. Фашысцкія бандыты дзесяткі разоў бамбілі вёску Т. Ператвораны ў руіны хаты з'яў-

ляюцца нямымі сведкамі разбойніцкіх спраў нямецкіх грамадаў.

— Мы прымусім нямецкіх злачынцаў трымаць адказ за ўсе іх злачынствы!—гэтыя словы любімага правадыра сустракаюцца ўсеагульным адобраннем.

Актыўзацыяй баявых дзеянняў, новымі ўдарамі па акупантах адказваюць народныя месціцы на заклік таварыша Сталіна. За апошнія месяцы падрыўнікі атрада пусцілі пад адкос 11 варожых эшалонаў, у тым ліку 7 эшалонаў з жывой сілай. Пад абломкамі вагонаў знайшлі сабе магіль 967 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Падрыўнік Рыгор А. мае на сваім рахунку чатыры ўзарвання эшалонаў. Тры эшалоны падарваў партызан Мікола Т.

Зараз, калі немцы адкатваюцца пад магутнымі ўдарамі чырвоных воінаў, спышаючыся вывезці парабаваныя ў Беларусі багаці, партызанскі атрад імені героя беларускага народа Льва Даватара ўзмоцнена дзейнічае на адной з важных камунікацый Толькі за апошнія тыдні партызаны падбілі больш 20 нямецкіх аўтамабіль і знішчылі 235 гітлераўцаў. Ші двём, ні ноччу не даюць яны супакою нямецкім акупантам.

Сталінскае слова—слова вялікай жыццёвай праўды натхняе і вядзе народных месціцаў у бой за ноўнае вызваленне роднай зямлі ад нямецкіх захопнікаў.

Піліп К.

Партызанскі атрад імені Даватара.
МІНСКАЯ ОБЛАСЦЬ.

АКТЫВІСТЫ-ПАТРЫЁТЫ

Чырвоная Армія ачыціла Гомель ад нямецкіх акупантаў, і ў горад прышлі яго сапраўдныя гаспадары. З вёсак вярнуліся жанчыны, дзеці і старыкі, якія хаваліся ад немцаў. Вышлі з лясоў бяспрашныя народныя месціцы—партызаны. Два з лішкам гады яны вялі жорсткую барацьбу з нямецкімі акупантамі, а цяпер прышлі будаваць.

Знаеманы, паранены ўбачылі яны свой любімы горад. Кожны з болей успамінаў квітнелючы Гомель, які быў да вайны. Няма больш прыгожых, зялёных вуліц. Не дымацца каміны заводаў і фабрык. Не бягуць радасныя дзеці ў школы. Няма кіно і тэатраў. Пустэча, пажарышчы, руіны.

— Горад будзе жыць!—сказалі вызваленыя гомельчане. Яны ішлі ў выканомы Саветаў, прапаноўвалі свае паслугі.

З першых актывістаў былі створаны вулічныя камітэты. На нашаму Цэнтральному раёну ёсць 22 такіх камітэты. Яны аб'ядноўваюць больш 170 чалавек. У асноўным гэта хатнія гаспадыні, інваліды. Яны энергічна дапамагаюць выканкому райсовета ў вырашэнні асноўнай задачы—аднаўленні горада, разбуранага нямецкімі акупантамі.

Перш за ўсё патрабавалася ўлічыць жыллёвы фонд і даць прытулак пагарэльцам. Вулічныя

камітэты дапамаглі райвыканкому і за некалькі дзён выявілі 500 квадратных метраў жыллёвай плошчы.

Хатнія гаспадыні і школьнікі, арганізаваныя вулічнымі камітэтам, дапамаглі органам міліцыі ў перарэгістрацыі напшартаў грамадзян і прапісцы.

На нашаму раёну палічваецца 246 сем'яў Франтавікоў. Камітэты аказваюць ім садзейнасць у атрыманні дзяржаўнай дапамогі, клопаюцца аб забеспячэнні апалам і т. д.

Камітэты сочаць за чыстатой горада. Вуліцы, двары ачышчаюць ад лому. Закопчаны збор жалеза і металалому на пагарэльшчах. Гэта ўсё работа вулічных камітэтаў.

Актыўны ўдзел прынялі хатнія гаспадыні ў агульнагарадскім суботніку. Сярод 1416 чалавек, якія прышлі на суботнік, было паўтараста хатніх гаспадынь. За дзень было сабрано 128 тон крапельнага жалеза, 19 тон металалому, падабрана 35 кубаметраў іншага лому.

Але не толькі гэтым абмяжоўваецца ўдзел вулічных камітэтаў. Амаль штодзённа працуюць хатнія гаспадыні, пенсіянэры на аднаўленчых работах водаканалтэста. Хутка будзе адбудаван вадасправод, горад атрымае ваду, і ў

гэтым частка працы жанчын і пенсіянераў. Пры актыўным удзеле жыхароў адпўляюцца ложкавая фабрыка і іншыя прадпрыемствы.

Асабліва добра працуюць старшыні вулічных камітэтаў Дзенісевіч і Юстус—на Падгорнай вуліцы, Бакіноўская—на Нова-Ветранай вуліцы, Маркелаў—на вуліцы Камісарова, Саньева—на вуліцы Тэльмана, Санькоў—на Піонерскай.

Шматгранны абавязкі вулічных камітэтаў. Апрача гаспадарчых работ, яны праводзяць выхаваўчую работу сярод хатніх гаспадынь. Два з лішнім гады фашысцкая ілжывая прапаганда атручвала свядомасць грамадзян. Выкрыць нямецкую брахню, расказаць жыхарам праўду аб Савецкім Саюзе, аб Чырвонай Арміі—абавязак вулічных камітэтаў. І трэба сказаць, што многія актывісты добра працуюць на сваіх участках. Напрыклад, тав. Жывулька і Прахарэнка правялі гутаркі і чыткі кнігі таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчынай вайне Савецкага Саюза».

Так працуюць вулічныя камітэты нашага раёна.

А. ПАТЫКА,

намеснік старшыні выканкома райсовета Цэнтральнага раёна горада Гомеля.

АКРУЖЫМ КЛОПАТАМІ СЕМ'І ВАЕННАСЛУЖАЧЫХ І ПАРТЫЗАН

Сойпарком Беларускай ССР і К КП(б) Беларусі яшчэ ў кастрычніку 1943 года прынялі рашэнне аб арганізацыі аддзелаў па вяржаўнаму забеспячэнню і бытавому ўпарадкаванню сем'яў ваеннаслужачых і партызан у абласцях і раёнах, вызваленых нямецкай акупацыі. На гэтыя аддзелы ўскладзены задачы вядзення ваенна-палітычнага значэння — яны закліканы ахоўваць інтарэсы сем'яў абаронцаў Радзімы, прынцыпам чынам палепшыць іх дзяржаўнае забеспячэнне і бытавое ўпарадкаванне.

Значную работу па забеспячэнню і працоўна-бытавому ўпарадкаванню сем'яў абаронцаў наваі Радзімы правялі партыйныя і савецкія арганізацыі Магілёўскай абласці. Тут правільна зраманілі ўказанне таварыша Сталіна аб тым, што клопатамі аб сем'ях ваеннаслужачых — павона іх нашых клопатаў аб Чырвонай Арміі.

Ва ўсіх вызваленых ад нямецкай акупацыі раёнах Магілёўскай абласці праведзены ўлік сем'яў ваеннаслужачых і партызан. Ім ужо выплачаны дапамога пенсіі на суму 102.320 рублёў, вызначана адначасовая дапамога ў суме 21.240 рублёў.

За невялікі час у абласці прытрыжаны на працу 1.200 членаў сем'яў ваеннаслужачых і партызан. 1.370 гаспадаркам прадастаўлены ільготы па ўсіх відах палітыкаў і сельскагаспадарчых пахтовак, адрамантавана 970 ватэр, звыш 230 дзяцей змечаны ў дзіцячыя ўстановы.

Іншы малюнак у Гомельскай і Мінскай абласцях.

У гэтых абласцях фактычна з'явіліся афармляюцца абласныя аддзелы па дзяржаўнаму забеспячэнню. Да гэтага часу яны не сфармаваліся асноўнымі кадрамі работнікаў. У радзе раёнаў яшчэ не скончаны ўлік сем'яў ваеннаслужачых і партызан, а таксама пачынаецца выплата дапамогі і пенсіі.

У Палескай абласці не толькі прызначаны пенсіі сем'ям ваеннаслужачых і партызан, але

нават не паладжаны ўлік іх. У раёнах не ведаюць, каго з членаў гэтых сем'яў трэба прыняць на работу, якіх і колькі дзяцей трэба пакіраваць у дзіцячыя ўстановы.

Палескі абком КП(б) і выкапком абласнога Савета дэпутатаў працоўных не ўлічылі, што клопатамі аб сем'ях ваеннаслужачых і партызан, аб іх забеспячэнні і бытавым ўпарадкаванні павінна быць удзелена самая сур'езная ўвага з боку партыйных і савецкіх арганізацый, усёй нашай грамадскасці.

Даўно час, на прыкладу Магілёўскай абласці, усюды стварылі ў камплектаваць кадрамі аддзелы па дзяржаўнаму забеспячэнню і працоўна-бытавому ўпарадкаванню сем'яў ваеннаслужачых і партызан. Час навесці дакладны ўлік гэтых сем'яў ва ўсіх раёнах, вызваленых ад акупацыі.

Раённыя аддзелы па дзяржаўнаму забеспячэнню абавязаны неадкладна прыступіць да вызначэння і выплаты дапамогі і пенсіі сем'ям абаронцаў Радзімы. Трэба сацьць за тым, каб ільготы па падатках і пастаўках, якія прадастаўляе ім дзяржава, былі скарыстаны поўнасьцю.

Аддзелы па дзяржаўнаму забеспячэнню павінны стварыць сабе шырокі грамадскі актыў па кожным прадпрыемстве, у кожнай установе, у кожным сельскім і пасялковым савете, у кожным саўгасе і калгасе. Совет жонкаў начэастава пры райваецкаматах, шэфства камсамольцаў над сем'ямі ваеннаслужачых і партызан, арганізацыя цімураўскіх каманд піонераў — усё гэтыя і многія іншыя формы грамадскага руху па аказанню дапамогі сем'ям абаронцаў нашай Радзімы трэба выкарыстаць паўсямесеся.

І. ЗАЙЦАУ,

нам, начальніка Упраўлення па дзяржаўнаму забеспячэнню і бытавому ўпарадкаванню сем'яў ваеннаслужачых і партызан пры СНК БССР.

НАСУСТРАЧ 26-й ГАДАВІНЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

У гонар свята

ВЕТКА. (Наш нар.). Калгаснікі перадавай ў раёне сельгасарцелі імені Калініна рыхтуюцца да слаўнага свята — 26-й гадавіны доблеснай Чырвонай Арміі.

Савецкія патрыёты падрыхтавалі 35 індыўідуальных пасылак для воінаў Чырвонай Арміі, якія вызвалілі родную Беларусь.

З кожным днём калгаснікі павялічваюць дапамогу фронту. За першыя дні лютага яны прадалі дзяржаве з сваіх асабістых запасаў 90 пудоў зерня і звыш 400 пудоў бульбы.

Ідзе падрыхтоўка да вясновай сяўбы. Калгаснікі змагаюцца, каб да свята закончыць рамонт інвентара, ачыстку насення. Ужо адрамантаваны плугі, бораны, засыпана насенне пшаніцы і ячменю, а таксама грэчкі, аўса, вікі.

Старанна тут рыхтуюць да вясны цягавую сілу. Ад немцаў удалося выратаваць толькі 12 коней. Таму калгаснікі парашылі скарыстаць на палевых работах кароў; ужо вучаць іх хадзіць у ярме.

Зараз калгаснікі возяць гной на калгаснае поле. Яны парашылі вывезці з асабістых хлявоў на калгаснае поле не менш 80 процантаў накопленнага гною.

ВЕРНЕМ РАЁНУ БЫЛУЮ СЛАВУ

Да Айчынай вайны наш Церахоўскі раён славіўся пчалагадоўляй. Кожны калгас меў сваю пасеку. Жывыя пасыпкі з пчаламі накіроўваліся ў многія раёны Беларусі; яны ішлі і ў самыя аддаленыя куткі Савецкага Саюза. Понят на пчолы рос. Райземадзел атрымліваў многа пісьмаў, у якіх калгаснікі прасілі прыслаць пчол для разводу.

Пасека нашага калгаса была адна з старэйшых, буйнейшых у раёне. Яна палічвала каля 600 сем'яў і па сутнасці з'яўлялася рассаднікам пчол у раёне. З нашага разводу былі створаны пасыпкі ў 12 бліжэйшых калгасах, а таксама мы накіроўвалі пчол у калгасы Жагойскага, Заслаўскага і Крычаўскага раёнаў.

Штогод са сваёй пасекай мы збіралі многа мёду. Самы вялікі збор быў у 1937 г. У той год мы накачалі звыш 6 тон мёду. Мёд мы прадавалі дзяржаве, размяркоўвалі на працягу калгаснікам.

Захапіўшы наш раён, нямецка-фашысцкія бапдыты знішчылі нашу пасеку, а таксама пасыпкі ва ўсіх калгасах раёна. Мне, старо-му пчалаводу, вельмі балюча было глядзець на гэта. Восенню мінулага года Чырвоная Армія прагнала фашыстаў. У нас зноў аднавіўся калгас, але ў калгасе няма нашай праслаўленай пасекай, як няма і ў іншых калгасах раёна. Вось я і задумаўся пад

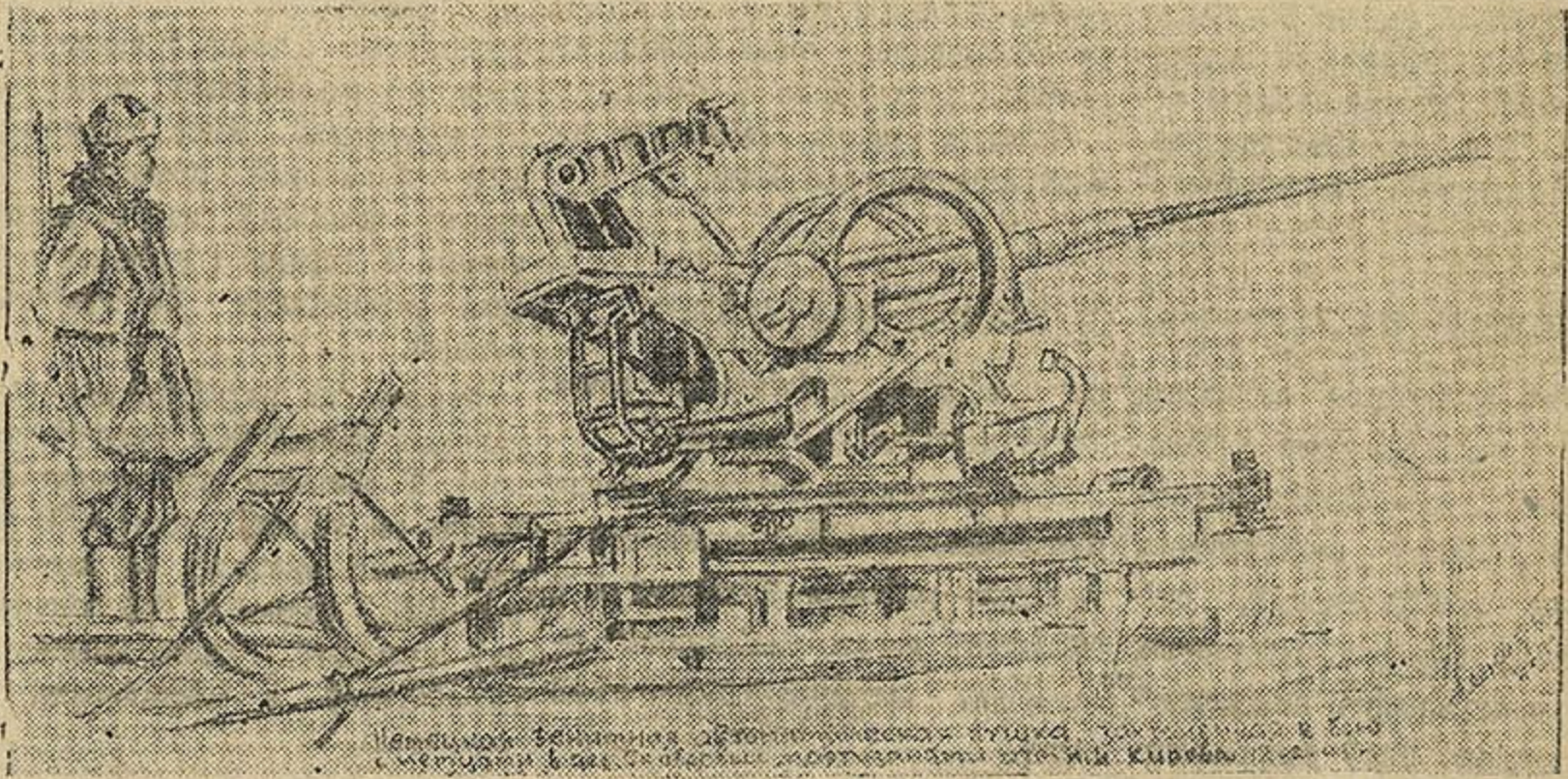
тым, як хутчэй аднавіць у калгасах пасекай, вярнуць раёну бытую славу.

Справа гэта над сілу нам, пчалаводам. Толькі трэба за яе паспраўдзіць ўзяцца. У многіх калгасах пасекай можна аднавіць ужо ў гэтым годзе. Што для гэтага трэба зрабіць? У многіх калгасніках ёсць свае асабістыя невялікія пасекай. Трэба пагутарыць з людзьмі, дамовіцца, каб яны на некалькі сем'яў пчол далі для арганізацыі калгасных пасек. За зімовыя месяцы трэба сабраць упалелыя пустыя вульы з калгасных пасек, адрамантаваць іх, а таксама сабраць пчаларскі інвентар. Прыдзе вясна, і ў калгасах можна будзе арганізоўваць пасекай. Гэтае лета трэба скарыстаць для хутчэйшага размнажэння пчол.

У сваім калгасе я мяркую так зрабіць. Апрача мяне, у нас ёсць яшчэ два вопытныя пчалаводы — Іван Пузікаў і Даніла Сівакоў. Са сваіх асабістых пасек мы збіраем для калгаснай пасекай 20—25 сем'яў. Так праз год — два калгас аднавіць сваю пасеку і яна пачне прыносіць вялікія прыбыткі.

Ва ўсёй гэтай рабоце па аднаўленню калгаснай пчалагадоўлі райземадзел і раённыя кіруючыя арганізацыі павінны аказаць нам дапамогу.

Тарас Пракопавіч МАРОЗАУ,
пчалавод калгаса «Чырвона-полле», Церахоўскага раёна.

Мінская абласць, П-скі партызанскі атрад. Нямецкая знішчальная гармата, захопленая партызанамі ў баю.

ВЫШЭЙ УЗРОВЕНЬ ПАЛІТЫЧНАЙ РАБОТЫ ў МАСАХ МОЛАДЗІ

Вялікія і пачэсныя задачы прапагандыстаў і агітатараў у вызваленых ад ворага раёнах Беларусі.

Сэрцы юнакоў і дзяўчат вызваленых раёнаў поўны глыбокай дзячнасці Чырвонай Арміі і савецкаму народу за вызваленне ад італьянскага палону. Наша моладзь гатова зрабіць усё, каб палітыкаў час вызвалення сваіх браці і сябёр, якія пакутуюць у нямецкай няволі. Успамінаюць гэты патрыятычны ўздым моладзі і накіраваць усе яе сілы на выкананне ўказанняў таварыша Сталіна, дадзеныя ім у ходзе Айчынай вайны, на ўсямерную дапамогу наступалай Чырвонай Арміі і хутчэйшае аднаўлення народнай гаспадаркі — талі баявая задача камсамольскіх арганізацый, іх прапагандыстаў і агітатараў.

Неабходна, каб камсамольцы і ўся моладзь глыбока вывучылі ўспамінаў таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчынай вайне Савецкага Саюза» і даклад таварыша Сталіна аб 26-й гадавіне Вялікай

Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Вывучаць кнігу таварыша Сталіна трэба ў палітгуртках. Вопыт стварэння палітгурткоў поўнасьцю сябе апраўдаў. У Касцюковіцкім раёне працуе 26 палітгурткоў, у якіх навучаецца 650 камсамольцаў і несаюзнай моладзі; у Хоцімскім раёне — 19 камсамольска-маладзёжных палітгурткоў з ахопам 445 слухачоў; у Клімавіцкім раёне — 52 палітгурткі, дзе навучаецца 820 чалавек. Камсамольцы і моладзь з ахвотай наведваюць палітгурткі і актыўна ўдзельнічаюць у занятках.

Вывучэнне кнігі таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчынай вайне Савецкага Саюза» ў Клімавіцкім раёне суправаджаецца масавым працоўным гераізмам моладзі, усенароднай дапамогай наступалай Чырвонай Арміі. Камсамольцы і моладзь раёна перадалі Чырвонай Арміі 65 цэнтнераў жыта, 86 цэнтнераў ячменю, 6 цэнтнераў грэчкі, 55 цэнтнераў канюты, 36 цэнтнераў бульбы.

24 цэнтнеры мукі, 3.215 літраў малака і многа іншых прадуктаў. 1.200 камсамольцаў і моладзі раёна ўключаны ў 22 камсамольска-маладзёжныя будаўнічыя брыгады, якія аднавілі ўжо звыш 20 чыгуначных, шасейных і грунтовых мастоў.

Прапагандысты і агітатары Клімавіцкага раёна могуць заслужыцца ганарыцца вынікамі сваёй работы.

Палітычнай агітацыі неабходна ахапіць усю моладзь. Маладзёжны агітатар павінен быць усюды — у кожнай камсамольскай групе, на кожным вытворчым участку, у брыгадзе.

У калгасе імені Варашылава, Церахоўскага раёна, камсамольская арганізацыя (сакратар тав. Сярдэжкоў) вылучыла ў кожную палітгуртку брыгаду па агітатару, якія штодзённа праводзяць з моладдзю і насельніцтвам чыткі паведамленняў Савінформбюро, газет і літаратуры. З маладымі калгаснікам вывучаць даклад таварыша Сталіна аб 26-й гадавіне Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. І вынікі хутка скажыцца. Калгас добра рыхтуюцца да вяснянай сяўбы;

поўнасьцю засыпаю насенны фонд, рамантуецца інвентар. Моладзь уступае ў рады камсамола.

У вёсцы Крупец, Добрушскага раёна, кіраўнік агіткалектыва камсамола Прохарава размеркавала агітатараў па дзесяціворках. Кожны раз перад чарговай гутаркай яна робіць інструкцыйны даклад для агітатараў.

На прыкладу гэтых камсамольскіх арганізацый павінны арганізаваць сваю работу ўсе камсамольскія арганізацыі рэспублікі. Трэба памятаць, што мала вылучыць агітатараў і аб'яднаць іх у агіткалектыў. Неабходна рэгулярна праводзіць кансультацыі, семінары і нарады па абмену вопытам работы.

Усю сваю палітычную і арганізацыйную работу райкомы павінны праводзіць з дапамогай шырокага камсамольскага актыва. Таму неабходна ў самы кароткі тэрмін укамплектаваць і зацвердзіць на бюро РК ЛКСМБ стала дзеючыя камісіі — па прапагандзе і агітацыі, па культурна-масавай рабоце, ваенна-фізкультурную і школьную.

Папулярызацыя гераічнай барацьбы Чырвонай Арміі, нашых

слаўных партызан і партызанак — паўсядзённая задача камсамольскіх арганізацый. Трэба часцей наладжваць сустрэчы байцоў, афіцэраў і генералаў Чырвонай Арміі, партызан і партызанак з моладдзю, праводзіць гутаркі і даклады аб барацьбе савецкай моладзі з нямецкімі захопнікамі, аб Героях Савецкага Саюза — камсамольцах Зой Космадзеўскай, Ф. Смалячкова, В. Талаліхіне, М. Сільніцкім, А. Ісачану і на іх гераічных прыкладах выхоўваць моладзь у духу любові да Радзімы і нянавісці да нямецкіх захопнікаў.

Арганізуючы ўсю агітацыйна-прапагандысцкую работу над кіраўніцтвам партыйных арганізацый, камсамольскія арганізацыі справіцца са сваімі задачамі баявых памочнікаў большэвіцкай партыі ў справе аднаўлення народнай гаспадаркі ў вызваленых раёнах і абласцях Беларусі, у справе дапамогі Чырвонай Арміі ў канчатковым разгроме нямецкіх захопнікаў.

М. ШКЛЯР,

намеснік загадчыка аддзела агітацыі і прапаганды ЦК ЛКСМБ.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫўНАЯ ЗВОДКА ЗА 7 ЛЮТАГА

На працягу 7 лютага на поўдзень ад Сіверскі нашы войскі з баямі прасоўваліся наперад і занялі пасялёныя пункты Натальіна, Пелкава, Чаромна, Пасёлак, Чолава, Пясочны Мох, Шупаголава, Маровіна, Буткова, Ерышава і чыгуначную станцыю Чолава.

На поўнач і на паўночны захад ад Новааскольнікі нашы войскі вялі наступальныя баі, у ходзе якіх занялі больш 80 пасялёных пунктаў, у тым ліку пасялёныя пункты Зяноца, Арцімонава, Фядціна, Вашкі, Гасцілава, Сямёнава, Рышына.

На поўнач ад Звенігародна і Шпола нашы войскі працягвалі весті баі па знішчэнню акружанай групоўкі праціўніка і, спіскаючы каліца акружэння, авалодалі пасялёнымі пунктамі Папоў-

ка, Мямрыч, Бальшое Стараселе, Вязавок, Клічкова.

У звільне Дняпра нашы войскі працягвалі весті баі па знішчэнню групоўкі праціўніка, адрэзанай у раёне Нінаполь, і з баямі занялі пасялёныя пункты Нова-Іванаўна, Максімаўскі, Красна-Грыгор'еўна, Нова-Паўлаўна, Даўгалёўна. Нашы войскі шчыльна падыйшлі з усходу да горада Нінаполь і завязалі баі на акраіне горада.

На другіх участках Фронта—разведка, артылерыйска-мінамётная перастрэлка і ў радзе пунктаў баі мясцовага значэння.

На працягу 6 лютага нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 53 нямецкія танкі. У паветраных баях і агнём знішчэння артылерыі збіт 71 самалёт праціўніка.

У вызваленым Мозыры. Слесар партызан Г. Падаян—актыўны ўдзельнік аднаўлення ўзарванай немцамі электрастанцыі.

Фота Л. Папковіча.

Радые ў вызваленых раёнах

Фашысцкія варвары, уцякаючы пад магутнымі ўдарамі Чырвонай Арміі, усё знішчылі на сваім шляху. Яны разбурылі прадпрыемствы сувязі ў горадзе Гомелі і абласці, знішчылі ўсе сродкі радыёфікацыі і радыёвяшчання. Калі Чырвоная Армія ачысціла ад фашысцкай погані горад і раёны, сувязісты ўзяліся за аднаўленне разбуранай гаспадаркі.

Праз некалькі дзён пасля вызвалення немцаў насельніцтва пачула па радые родныя словы Масквы. На гораду і абласці ўжо ўстаноўлена і здана ў эксплуатацыю 10 радыёвузлоў, адпоўлена 59 кілометраў лініі, падвешана 120 кілометраў провада, 500 кватэр жыхараў маюць радыёкропкі. У горадзе і раённых цэнтрах устаноўлена 23 вулічныя рупары.

Робота па радыёфікацыі вызваленых раёнаў ідзе хуткімі тэмпамі. У сакавіку намечаецца аднавіць на абласці лічце 680 радыёкропак, правесці 44 кілометры лініі, падвесіць 88 кілометраў правадоў, змантыраваць 8 радыёвузлоў і абсталяваць 5 энергабаз.

Маладыя кадры сувязістаў

Адзел кадраў упраўлення сувязі Гомельскай абласці разам з кіраўнікамі прадпрыемстваў арганізуюць абучэнне маладых кадраў масавым прафесіям сувязі шляхам кароткатэрміновых курсаў і індывідуальна-брыгаднага вучнёўства. Абучэннем будзе ахоплены больш 200 дзяўчат і юнакоў. На курсах сартыроўшчыкаў пошты пры чыгуначным аддзяленні сувязі паштовую

справу вывучаюць 50 дзяўчат. Пры тэлеграфна-тэлефоннай катэгорыі вытворчым навучаннем ахоплены 35 дзяўчат. Пры Рэчыцкай катэгорыі сувязі падрыхтаваны 19 маладых спецыялістаў. Партызанка Валенціна Дзем'яненка набывае новую спецыяльнасць, хутка будзе тэлеграфісткай, а Людміла Калейчык тэлеграфісткай. Васіль Кавалеўскі вывучае радыёсправу.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

На паседжанні балгарскага парламента

СТАМБУЛ, 4 лютага. (ТАСС). На паведамленню з Сафіі, 25 і 26 студзеня засядаў балгарскі парламент. Паседжанне адбывалася ў залі поўразбуранага будынка парламента. Прынята радзаканапраектаў, звязаных з ліквідацыяй вышэйшых бамбардыровак.

Апазіцыя выступіла з рэзкай крытыкай урада і патрабавала неадкладнага змянення палітыкі і разрыву з Германіяй. У час паседжанняў ля будынка парламента дзяжурныя ваенныя грузавыя машыны, каб у выпадку трыўні вывезці дэпутатаў за горад.

Абвастранне ўнутрыпалітычнага становішча ў Балгарыі

СТАМБУЛ, 4 лютага. (ТАСС). Як паведаваў з Сафіі, балгарскія дзяржаўныя ўстановы да гэтага часу не працуюць, аднаўленне іх працы ў трэці раз было адкладзена. У Сафіі пануе разброд і разгубленасць. Ніхто не ведае, што рабіць. Паўсюды крытыкуюць урад.

Па даставярных даных, у час паседжання парламента апазіцыя патрабавала змянення палітыкі.

З рэзкай прававой высту ў Стайноў, які наступным чынам сфармуляваў патрабаванні апазіцыі: «вывесці акупацыйныя карпусы з Сербіі, устанавіць цеснага супрацоўніцтва з Савецкім Саюзам і Турцыяй і змяні ўрада, у які павінны ўвайсці людзі, якія карыстаюцца завер'ем народа і адлюстроўваюць яго інтарэсы».

Дзеянні авіяцыі саюзнікаў

ЛОНДАН, 5 лютага. (ТАСС). У сумесным англа-амерыканскім камюніке паведамляецца аб тым, што амерыканская авіяцыя зрабіла налёт на буйны цэнтр германскай прамысловасці і важны чыгуначны вузел Франкфурт, а таксама на другія аб'екты Заходняй Германіі.

У Лондане афіцыйна абвешчана аб тым, што ў ноч на 5 лютага бамбардыроўшчыкі «Маскіто» атакавалі аб'екты ў Заходняй Германіі.

Удзень 4 лютага ваенныя аб'екты ў Паўночнай Францыі зноў падвергліся бамбардыроўцы.

Масіраваны налёт нашых самалётаў на г. Хельсінкі

У ноч з 6 на 7 лютага вялікая група нашых бамбардыроўшчыкаў зрабіла масіраваны налёт на горад Хельсінкі. Бамбардыроўцы ў горадзе Хельсінкі былі падвергнуты ваенна-прамысловыя аб'екты праціўніка, чыгуначны вузел, порт і цэнтральная частка горада.

У выніку бамбардыроўкі па назіранню экіпажаў нашых самалётаў узнікла больш 30 пажараў, якія суправаджаліся моцнымі выбухамі. Вялікія пажары адзначаны ў раёне газасховішча, ваенскіх казармаў, электрамеха-

нічнага завода, у раёне вакзала, на тэрыторыі станцыі і дэпо. У раёне суднабудаўнічага завода і сухога дока, а таксама на тэрыторыі аўтазборачнага завода наглядзіліся выбухі вялікай сілы. Польшы пажараў нашы лётчыкі назіралі пры адыходзе ад цэлі з адлегласці ў 250 кілометраў.

Паветранай разведкай у дзень 7 лютага ўстаноўлена, што пажары, якія ўзніклі ў Хельсінкі, не ліквідаваны, горад працягвае гарэць і знаходзіцца ў дыме.

Чатыры нашы самалёты не вярнуліся на свае базы.

Дамы культуры і хаты-чытальні

Нямецка-фашысцкія акупанты разбурылі палітасветныя ўстановы Беларусі; яны спалілі будынкі клубаў, дамоў сацыяльнай культуры, бібліятэк, хат-чытальняў, знішчылі кнігі. Цяпер у вызваленых раёнах аднаўляюцца палітасветныя ўстановы. Зноў адкрываюцца

раённыя бібліятэкі, дамы культуры і хаты-чытальні.

З дзяржаўнага кніжнага фонда Наркомаветы РСФСР атрыманы 4 тысячы раённыя бібліятэкі і 2 бібліятэкі масава-палітычнай літаратуры выдання 1942—1943 гадоў.

ПЕРШЫ ГУДОК

У першы дзень вызвалення станцыі Н. на працу вярнуўся стары чыгуначнік Цімоха Васільевіч Карпекін. Тут ён стрэўся з чырвонаармейцамі часці, якая выгнала адсюль немцаў і паміж імі завязалася шчырая, таварыская гутарка. Рабочы расказаў сваім вызваліцелям аб цяжкіх днях фашысцкай акупацыі.

— Я бачыў многа,—таварыў Цімоха Васільевіч,—але такіх крывяжэрных, лютых звароў, як немцы, мне і за 60 год не давалася спаткаць. Немец—гэта ізверг з пажом бандыта, люты звер, крывясмок.

Паглядзіце, браткі, што ён зрабіў з нашай станцыі-красуні. За савецкую ўладу станцыя вырасла, стала прыгожым гарадком, важным чыгуначным вузлом. Тут было ўсё—першакаласная зала для пасажыраў, дэпо. За сталінскія пяцігодкі для рабочых нашай станцыі было пабудавана 13 двухпавярховых дамоў. У нашых дамах было ўсё—вадаправод і святло, добрая мэбля і кветкі. Мы жылі з густам. У гарадку былі большыя, радзільны дом і дзіцячы сад, пякарня і

лазня, клуб і тры прыгожыя школы.

У 1941 годзе сюды ўварваліся немцы. Яны, як пражэрлівая саранча, дзень за днём апусцілі пашы дамы. Была прыдзе немец у кватэру, забярэ, што яму падабаецца, і пойдзе. Ледзь што скажаш, пуская ў ход свой аўтамат ці пісталет.

Бясільныя перад магутным наступам Чырвонай Арміі, немцы спяганялі злосьць на мірных жыхарах. З нашай станцыі яны хацелі зрабіць пустычу, узарвалі і спалілі 15 службовых памяшканняў, 13 жылёвых дамоў. Цудам уцалела толькі «паўтары» дамы. Немцы папсавалі ўсю пудейную гаспадарку, стрэлачныя будкі.

* * *

Пустыня выглядела станцыя, калі сюды прыйшлі старыя чыгуначнікі. Сярод першых, што вярнуліся на родную станцыю, былі начальнік станцыі, сакратар вузлавато партбюро, намеснік начальніка дэпо, начальнік вугальнага склада, сакратар партбюро дэпо. Усе чыгуначнікі гарэлі адзіным жадааннем—хутчэй адна-

віць сваю любімую станцыю.

Пачалося сацыялістычнае спаборніцтва. Восць дзве дзясярныя брыгады—Цімоха Карпекіна і Васіля Усацікава. Перад імі была пастаўлена задача—адбудаваць майстэрню, вакзал, кубавую, 5 стрэлачных будак. І людзі працавалі, як толькі маглі, прыкладваючы ўсё сваё ўменне.

— Пакуль не дам двух норм за змену—дамоў не пайду!—звяў іяслар Васіль Рыбчынскі. Свае словы ён стрымаў. На яго прыкладу дзесяткі рабочых сталі на сталінскую вахту і выконвалі дзённыя заданні на 200—250 процантаў. Комуніст-агітатар Рыгор Биссонаў умела папулярываваў вопыт перадавікоў, дабіваючыся агульнага вытворчага ўздыму. Дзякуючы сумленнай працы дзясярных брыгад, заданне было выканана на 12 дзён раней тэрміну.

Інчэ старанней працавалі пупціцы. Дарожныя майстры Сцяпан Штэлік, Віктар Грына не ведалі стомы ў працы. З групамі рабочых яны працавалі ад зоркі да зоркі. На марозе і завірусе яны прыкладвалі шляхі. Цяжкай і кранатлівай працай умела кіравалі начальнік акалодка Іван Лу-

кіч Катляр, сакратар партарганізацыі Раман Німанавіч Шуранаў.

Калі ніякіх былі пракладзены, дарожныя майстры сумесна з рабочымі, адбудавалі памяшканні і на ўсю зіму забяспечылі акалодак ланатамі.

Чыгуначнікі хутка асвайвалі новыя будаўнічыя прафесіі. Так было ў кандуктарскім рэзерве. Кандуктар Іван Ерастаў стаў цесляром, Арсен Мароз—штукатурам, Павел Арцёмаў—кравельшчыкам, Кося Селіцкі—печніком. Яны працавалі ад цямна да цямна і на 10 дзён раней тэрміну адбудавалі сваё памяшканне. У гэтым нямалая заслуга вопытнага брыгадзіра Фёдара Юрчыка.

Хуткімі тэмпамі аднаўляецца дэпо, якім кіруе ардэнаносец Міхась Казубоўскі. Як і ў кандуктарскім рэзерве, тут спецыялісты выконваюць любую працу, стараючыся хутчэй аднавіць дэпо.

Машыністы Іван Атрашкевіч, Аляксей Лугаўцоў, Іван Бажкоў, Рыгор Зазуляк, Іван Лагун заўсёды значна перавыконваюць нормы на будаўніцтве, кланючыся аб добрай якасці. Сіламі калектыва ў дэпо адноўлены водазабеспячэнне, дом паравозных брыгад, памяшканне для дзяжурнага на

дэпо, барак, кузня, кладовая.

* * *

Станцыя гатова да прыёму паяздоў! Як радаваўся гэтаму кожны чыгуначнік! Людзі адмаўляліся ад адпачынку, ішлі працаваць у другую змену. Так яны правілі некалькі тыдняў. Чыгуначнікі засумаваліся на паравознаму гудку, і ён здаваўся цяпер мілей за любую музыку. Аднойчы пасля працы ў дэпо, дзе знаходзіўся стары паравоз, рабочыя далі гудок. Усе чыгуначнікі сабраліся туды, людзі чкалі пачатку руху паяздоў. І вось цяпер наступіў час узнагароды за самаадданую працу.

Ноезд прышоў на станцыю зусім нечакана, бо таксама раней тэрміну быў адбудаваны мост праз раку С. У 5 гадзін 10 хвілін на станцыю Н. прышоў першы савецкі ваенскі эшалон, і паравоз даў працяжны, мілагучны гудок. Усе чыгуначнікі, як адзіны, сабраліся на станцыю. Стыхійна ўзнік мітынг, які выліўся ў яркую дэманстрацыю непарыўнай дружбы савецкага тыма і фронту.

Васіль ПЫЖНОУ.

РЭДАЦЫЎНАЯ КАЛЕГІЯ.